

Lausunto

2.4.2024

VN/23901/2023
VN/23901/2023-STM-8

Valtiovarainministeriö

Sosiaali- ja terveysministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi valmisteverotuslain muuttamisesta

Valtiovarainministeriö on pyytänyt sosiaali- ja terveysministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi valmisteverotuslain muuttamisesta.

Lakiehdotuksen keskeinen sisältö

Esityksessä ehdotetaan, että eräitä valmisteverotuslain menettelysäännöksiä täsmennettäisiin jo aiemmin kansallisesti toimeenpannun valmisteverotusdirektiivin mukaisesti.

Lisäksi lakiehdotuksen mukaan täydennettäisiin verovelvollisuutta etämyynnissä koskevaa säännöstä siten, että verovelvollisuus valmisteverojen suorittamisesta Suomeen olisi edelleen ensisijaisesti etämyyjällä, mutta tuotteiden ostaja olisi valmisteverotusdirektiivin mahdollistamalla tavalla myyjän lisäksi vastuussa verosta tietyissä etämyynnin tilanteissa. Ehdotetun muutoksen mukaan ostaja vastaisi valmisteverosta yhteisvastuullisesti etämyyjän kanssa, jos myyjä ei olisi noudattanut velvollisuuksiaan vaan olisi jättänyt ilmoittamatta Verohallinnolle tuotteista ennen niiden lähettämistä Suomeen eikä olisi antanut vakuutta valmisteverojen suorittamisesta.

Ehdotuksen mukaan etämyyjälle säädettäisiin velvollisuus antaa tuotteiden kuljettajalle Verohallinnon antama tunniste, joka olisi kuljetuksen aikana pyydettyä esitettävä toimivaltaiselle viranomaiselle. Tuotteet ostaneella yksityishenkilöllä olisi ehdotuksen mukaan velvollisuus antaa kuljettajalle vastaava tunniste niin sanotussa etäostossa eli silloin, kun kyse olisi yksityishenkilön toisesta jäsenvaltiosta muuten kuin etämyynnillä ostamista tai matkustajatuontina tuomista tuotteista.

Sosiaali- ja terveysministeriön lausunto

Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) pitää esitystä pääosin kannatettavana. STM katsoo, että valmisteverotuslain menettelysäännösten täsmennysehdotukset ovat lainsäädäntöä selkeyttäviä. STM pitää hyvänä ehdotusta, jonka mukaan valmisteveronalaisten tuotteiden verkkokauppalähetysten yhteydessä olisi jatkossa oltava mukana etämyynnistä tai etäostosta kertova tunniste, joka tulisi esittää toimivaltaiselle viranomaiselle pyydettyä. STM:n näkemyksen mukaan ehdotettu muutos voisi parantaa alkoholin etämyyntiin ja etäostoon liittyvien verojen suorittamisen valvontamahdollisuuksia. STM kannattaa myös

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sosiaali- ja terveysministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 33
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 8
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

02951 63415
+358 2951 63415

kirjaamo.stm@gov.fi
stm.fi

ehdotusta, jonka mukaan ostaja vastaisi valmisteverosta yhteisvastuullisesti etämyyjän kanssa, jos myyjä ei olisi noudattanut velvollisuuksiaan vaan olisi jättänyt ilmoittamatta Verohallinnolle tuotteista ennen niiden lähettämistä Suomeen eikä olisi antanut vakuutta valmisteverojen suorittamisesta.

STM katsoo kuitenkin, että valmisteverotuslaki ja ehdotetut muutokset voivat joltain osin olla ristiriidassa voimassa olevan alkoholilainsäädännön kanssa. Alkoholilainsäädännössä ei ole määritelty alkoholin etämyyntiä tai etäostamista. Voimassa olevan alkoholilainsäädännön mukaan alkoholijuomien myyjällä tulisi olla alkoholilaissa tarkoitettu vähittäismyyntilupa ja myyntipiste Suomessa – STM:n näkemyksen mukaan vaatimus vähittäismyyntiluvasta koskee lähtökohtaisesti myös ulkomaille sijoittautuneita alkoholijuomien myyjiä. Voimassa olevan alkoholilainsäädännön mukaan alkoholijuomien kuljetus myyjän toimesta suoraan esimerkiksi ostajan kotiin ei ole mahdollista, sillä alkoholilain mukaan alkoholijuomien vähittäismyyntiä saa harjoittaa vain luovuttamalla niitä asiakkaalle hyväksytyssä vähittäismyyntipaikassa.

STM toteaa kuitenkin, että hallitus on hallitusohjelman mukaisesti sitoutunut selkeyttämään vallitsevaa alkoholilainsäädännön etämyyntiä koskevaa epäselvää tulkintaa yksiselitteiseksi siten, että jatkossa suomalaisilla olisi oikeus ostaa alkoholijuomia toisissa EU-maissa toimivilta yrityksiltä. Hallituksen tavoitteena on myös mahdollistaa alkoholijuomien verkkokauppa sekä muut jakeluun ja noutoon perustuvat vähittäismyyntikonseptit kuitenkin ikärajavallontaa turvaten. STM katsoo, että ehdotetut muutokset valmisteverotuslakiin täydentäisivät hallituksen alkoholilainsäädäntöön kaavailemia muutoksia. STM:n näkemyksen mukaan valmisteverotuslainsäädäntöön ehdotetut muutokset yhdessä alkoholilainsäädäntöön mahdollisesti säädettävien muutosten kanssa selkeyttäisivät alkoholijuomien etämyyntiin ja etäostamiseen liittyvää sääntelyä sekä niihin liittyvää verotuskäytäntöä olennaisesti.

Osastopäällikkö Taneli Puumalainen

Neuvotteleva virkamies Mirka-Tuulia Kuoksa

Liitteet

Jakelu VM Valtiovarainministeriö

Tiedoksi STM Sosiaali- ja terveysministeriö
STM TUTO Turvallisuus ja terveys -osasto

VN/23901/2023-STM-8

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: